

Mpasa Children Center - en rapport skriven av Christina Beverin, 25/2 2018

Jag vill delge dig som är intresserad av vad som händer med barnhemmet i Mpasa denna berättelse, som är skriven rakt upp och ner och från mitt perspektiv.

I juli 2013 öppnade en svensk organisation som heter "Embrace Malawi Foundation International" ett barnhem i Mpasa – Mpasa Children Center, MCC. En volontär var hjärtat bakom och drev uppstarten av barnhemmet, mellan varven var även jag inblandad. Ett 30-tal barn, både flickor och pojkar, har bott där och personalen har bestått av nio personer. Sedan 2016 har jag även suttit i MCC:s styrelse. Barnen har varit lyckliga, utvecklats mycket positivt i skolan och varje lov har de fått åka på en spännande studieresa. Afrogardens volontärer har ofta aktiverat sig på barnhemmet och barnen har vant sig vid svenskar,

älskar att det kommer volontärer dit, lärt sig otroligt mycket av oss och jag är mormor åt dem allihop – 31 barn!

Barnhemmet ligger i byn Mwenje, som är en av Afrogardens huvudbyar. Barnen på barnhemmet kommer från åtta av Afrogardens sjutton byar. Målet har varit att hjälpa barnen med det basala i livet som mat, kläder, skola och sjukvård. Även genom rätt bemötande och trygghet ge dem värdefulla erfarenheter och en bra start i livet. Afrogarden och Embrace Malawi samarbetar, men är två helt separata organisationer med var sin ekonomi och finansieras på olika sätt.

I juli uppdagades det av en tillfällighet att en man i personalen utnyttjat en av flickorna sexuellt. En förfärlig och chockerande upptäckt. Jag blev uppriven, pratade direkt med personalen och med flickan som heter Asireni (13 år idag). Övergreppen startade redan när hon var 11 år. Den unge mannen i personalen, Thomas, är 25 år, gift och har en liten dotter. Personalen hade delvis vetat om detta, men inte agerat och inte rapporterat. Jag beordrade direkt att en rapport skulle skrivas, vi besökte flickans hövding och hennes familj. Asireni är föräldralös och vårdnadshavare är hennes mormor och morbror. Därefter bad jag om möte med "hövdingarnas hövding". I Malawi är det olagligt att ha sex med en flicka som är under 18 år. De inblandade hövdingarna, Asirenis familj och personalen på barnhemmet bad mig att inte rapportera detta till myndigheterna. Hövdingarna sa till mig "Christina om du går till Polisen är vi inte vänner längre". Jag sa åt dem att det är beklagligt för hela Afrogardens verksamhet och stödet till detta område bygger på ett gott och förtroligt samarbete med er hövdingar. Jag förklarade att jag måste polisanmäla, dels vill jag för detta är FEL, dels måste jag för det är olagligt så annars kommer organisationen att bli dömd. Deras åsikt kvarstod att det var fel att anmäla det.

Barnhem lyder under Socialförvaltningen, så direkt när jag fick veta ringde jag socialdirektören i distriktet, Mr Saukira, och rapporterade vad som hänt. Därefter besökte jag honom, han reagerade mycket kraftigt och började direkt agera. Han träffade Asireni, förhörde personalen och lämnade sedan in en polisanmälan. Han bad personalen att leta reda på Thomas, som hade slutat arbeta på barnhemmet i mars och hade därefter flyttat till Blantyre. Mr Saukira sa till personalen att om de inte tar hit Thomas, så hamnar de i fängelse. Personalen vågade ändå inte åka och söka efter Thomas. Till slut bestämde sig en av Afrogardens

medarbetare, Mr Canada, att ta saken i egna händer. Han åkte till Blantyre, hittade Thomas och bad honom följa med till barnhemmet för att personalen behövde prata med honom. Thomas följde med. Detta var i augusti, då barnen hade sitt långa skollov (20/7 – 18/9), så barnen var hos sina släktingar. Personalen och Thomas började diskutera, efter en stund kom en alvarlig och auktoritär Mr Saukira in i rummet och tittade sig omkring, gick sedan ut igen. Efter några minuter kom han in igen följd av två poliser, han pekade på Thomas och sa "Grip honom!".

Thomas bekräftade Asirenis historia och nekade inte till något. Inom någon vecka hölls domsstolsförhandlingarna och Thomas dömdes till tolv års fängelse. Strängt straff! Att Thomas utnyttjat sin situation som anställd ansågs som mycket alvarlig. I domstolsbeslutet nämndes också personalen som indirekt ansvariga, då de borde vetat och borde agerat. Detta ledde till att socialkontoret bestämde att barnhemmet inte fick återöppnas med samma personal när skolan började igen. Skulle Barnhemmet öppnas måste ny personal anställas...

Under denna process var jag väldigt tydlig med att Asireni inte fick flytta hem till sin släkt utan skulle skyddas genom att bo hos barnhemmets föreståndarinna Ellen. Skolan började. Jag mötte Asireni i skolan och hon verkade vara okey, men rätt som det var hörde jag att Asireni flyttat hem till sin mormor och att hon inte kom till skolan. Jag blev otroligt oroad. Vi fick då veta att Asirenis familj hade börjat ha sex med henne; hennes systers man och en farbror. Jag höll på att bli tokig... Vad kan vi göra? Hur kan vi rädda Asireni? Jag erbjöd familjen vilken typ av hjälp som helst och framförde förslaget att antingen erbjuda Asireni plats på ett rehabiliteringshem eller på en kristen internatflickskola. Familjen sa "Tack Christina, men vi ska ta hand om Asireni själva!" En vecka senare hörde vi att familjen gift bort henne och att hon tillsammans med sin nye man hade lämnat området. Jag blev helt förkrossad.

Jag rapporterade direkt till Socialdirektören. Han blev rasande och åkte till Asirenis mormor, som vägrade att berätta något. Mr Saukira satt hos henne en hel eftermiddag, men hon teg som en mussla. Detta var i september. Fram till idag har inte Asireni setts i området, men rykten säger att hon är i Mocambique och att hon är gravid. Canada och jag började hotas av Thomas familj och av bybor som inte gillade att vi anmält händelsen. Vänner till mig rådde mig till att vara försiktig och att inte övernatta i området längre. Hela händelsen ledde till att det kändes svårt för Afrogarden att jobba i området när hövdingarna uppmanade oss att inte följa malawiska lagar. De var arga på mig och jag kände mig oerhört sviken av både hövdingarna och personalen. I oktober kom Alexandra, som äger barnhemmet. Efter diskussioner med socialchefen och mycket funderingar fram och tillbaka beslutades det att barnhemmet skulle stängas, dvs. inte återöppnas. Huvudargumenten var att visionen med barnhemmet var dels att ge barnen en trygg och säker miljö att växa upp i, dels att det skulle drivas lokalt med lokal personal och efter fem år lämnas över till byarna själva. Detta hade misslyckats – ingen säker/trygg miljö för barnen och lokal personal hade dömts för indirekt medverkan till sexuellt utnyttjande av barn. Att dessutom nyanställa välutbildad personal från städerna skulle kräva en helt annan budget och detta bedömdes helt omöjligt.

Sorligt, men ändå nödvändigt stängdes således barnhemmet. Det var förfärliga dagar och vi hade enormt dåligt samvete för barnen. Tillsammans med socialchefen började vi direkt jobba fram lösningar för varje barn. Alla 31 barnen ska Embrace Malawi fortsätta att ombesörja för på ett eller annat sätt. Lösningar som ordnas är fosterfamiljer, internatskolor och andra barnhem i distriktet. En fosterfamilj bor i barnhemmets hus och ansvarar för sju fosterbarn, en annan fosterfamilj har fyra fosterbarn. Sex barn har börjat på internatskola. Tre barn vill bo kvar hos sina släktingar och mår bra där. Arbetet fortsätter och hoppas bli klart i april.

Jag tänker ofta på Asireni och önskar innerligt att denna historia kan föra något gott med sig...

